

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENATUL

CAMERA DEPUTAȚILOR

LEGEA PROFESIEI DE JURNALIST

Parlamentul României adoptă prezenta lege :

Capitolul I

Dispoziții generale

Art. 1. – Legea reglementează cadrul juridic general privind organizarea și desfășurarea activității de jurnalism realizată de către persoane fizice care au dobândit calitatea de jurnalist conform prezentei legi.

Art. 2. – Sunt definite cu caracter general :

a) Jurnalismul - creația intelectuală, cu caracter public, ce aparține spiritualității și contribuie la săvârșirea binelui în societatea umană, prin contribuția jurnaliștilor de a conferi informației publice o valoare adăugată semnificativă, făcând uz de profesionalismul, deontologia, abilitatea și credibilitatea lor publică.

b) Profesia de jurnalist - activitatea cu caracter public a unei persoane, denumită jurnalist, ce se concretizează în conceperea, elaborarea și redactarea de produse jurnalistice transmise printr-un mijloc de informare în masă.

c) Jurnalistul - persoana fizică, recunoscută ca jurnalist conform legii, care își asumă voluntar responsabilitatea publică morală și legală de a aduce la cunoștința cetățenilor, prin produse jurnalistice, informații de interes public local, zonal, național sau internațional.

Art. 3. - Prin activități jurnalistice se înțelege:

- a) realizarea de produse jurnalistice;
- b) coordonare de emisiuni radio sau de televiziune, postări pe internet a produselor jurnalistice și de publicații;
- c) consiliere și consultanță în domeniul jurnalisticii;
- d) alte activități în domeniul jurnalisticii.

Art. 4. – Produsele jurnalistice sunt definite astfel :

a) Știrile jurnalistice - informații elaborate și prelucrate ca fapte și date, care trebuie să respecte adevărul, după ce au fost efectuate verificările de rigoare, prezentarea, descrierea și nararea lor fiind făcute într-un mod imparțial.

b) Opiniile jurnalistice - exprimă gânduri, idei, convingeri sau judecăți de valoare ale jurnaliștilor. Exprimarea opiniilor constă în reflecții sau comentarii asupra unor idei generale sau în observații legate de informații cu fundament real. Deși opiniile sunt inevitabil subiective și, prin urmare, nu pot și nu trebuie supuse criteriului adevărului, ele trebuie exprimate într-o manieră onestă și etică.

c) Alte produse jurnalistice - creațiile pentru publicații, radio, televiziune sau internet ale jurnalistului:

- a) calupuri de știri;
- b) interviuri;
- c) reportaje;
- d) anchete jurnalistice;
- e) comentarii jurnalistice;
- f) editoriale;

g) dezbateri jurnalistice;

h) foto-reportaje;

i) caricaturi jurnalistice.

d) Produsul jurnalistic este o creație intelectuală ce se încadrează în domeniul actului cultural și are regimul juridic prevăzut de Legea nr. 8/1996 privind drepturile de autor și drepturile conexe, cu modificările și completările ulterioare. Autorul produsului jurnalistic beneficiază de drepturile prevăzute de Legea nr. 8/1996.

Art. 5. - a) Difuzarea produsului jurnalistic se realizează prin **mijloace de difuzare în masă** - presa scrisă, prin radiodifuziune, prin televiziune, prin internet și orice alte mijloace actuale și viitoare.

b) Mijloace de informare în masă - sunt, conform prezentei legi, orice societate de radio sau de televiziune care transmit produse jurnalistice, firme de editare a publicațiilor cotidiene sau periodice, precum și instrumente on-line care prestează servicii de transmitere ori publicare a produselor jurnalistice. Mijloacele de informare în masă au obligația de a asigura o totală transparență cu privire la proprietatea și gestiunea lor, în scopul cunoașterii exacte de către jurnaliștii și orice persoană interesată a proprietarilor, respectiv a acționarilor și a intereselor economice ale acestora.

Art. 6. - Organizație profesională a jurnaliștilor - este organizația non-guvernamentală, cu personalitate juridică, constituită numai din jurnaliști și care reprezintă interesele profesiei de jurnalist.

Art. 7. - Profesia de jurnalist este liberă și independentă, cu organizare și funcționare autonomă, în condițiile prezentei legi.

Art. 8. – Jurnalistul promovează drepturile și libertățile omului, informează cetățenii privind acțiunile autorităților publice, comentează și analizează efectele

faptelor ce perturbă funcționarea normală a democrației într-un stat de drept constituțional. Jurnalistul poate desfășura următoarele activități:

- a) cercetează și apoi publică știri care să înlocuiască zvonurile și speculațiile;
- b) urmărește activitățile Parlamentului, Președintelui României, Guvernului, ministerelor, precum și ale reprezentanților autorităților publice, serviciilor publice și instituțiilor publice și informează cetățenii despre acestea;
- c) urmărește impactul activităților agenților economici în raport cu angajații și clienții, precum și cu privire la calitatea produselor lor acestora, pentru a informa cetățenii;
- d) ia atitudine fermă față de orice persoană care împiedică exercitarea dreptului la libera exprimare a opiniei, indiferent de funcția pe care acesta o deține;
- e) critică orice încălcare a oricărui drept sau libertate cetățenească, individuală sau colectivă;
- f) reflectă viața și faptele oamenilor.

Art. 9. – (1) Jurnalistul este independent față de orice reprezentant al administrației publice centrale și locale, al instituțiilor publice, al partidelor politice, al patronatelor și al sindicatelor.

(2) În exercitarea profesiei jurnalistul este independent și se supune reglementărilor constituționale și legale.

Art. 10. – Profesia de jurnalist se exercită - numai - de către persoane care realizează producții jurnalistice și posedă Cartea de jurnalist, în condițiile prezentei legii.

Art. 11. – Principiul de bază al oricărei evaluări etice a jurnalisticii este necesitatea de a face o distincție clară între zvonuri, știri și opinii, evitându-se orice confuzie între acestea. În acest sens:

- a) zvonurile nu trebuie confundate cu știrile;
- b) opiniile exprimate sub formă de comentarii ale unor evenimente sau acțiuni cu referire la persoane sau instituții nu trebuie să nege sau să ascundă în mod intenționat fapte sau date reale.

Art. 12. – (1) Jurnalistului îi este garantat dreptul la informație promptă, veridică și clară cu privire la măsurile luate și preconizate de autoritățile publice; precum și accesul liber la sursele de informație politică, științifică și tehnică, socială, culturală, sportivă sau de altă natură.

(2) Autoritățile publice centrale și locale au obligația de a crea condițiile juridice pentru garantarea exercitării libertății de expresie și a dreptului la informare publică de orice natură, fără nici o intervenție din partea lor sau din partea sectorului privat, cenzura fiind exclusă.

CAPITOLUL II

Formele de exercitare a profesiei de jurnalist

Art. 13. – (1) Profesia de jurnalist se exercită, la alegere, în una din următoarele forme:

- a. cabinet jurnalistic individual;
- b. cabinete jurnalistice asociate;

(2) **Cabinetul jurnalistic** este unitatea cu personalitate juridică înființată de un jurnalist în condițiile prezentei legi.

(3) **Cabinetele jurnalistice individuale** se pot asocia în scopul exercitării în comun a profesiei, drepturile jurnaliștilor titulari ai unor cabinete asociate păstrându-și caracterul personal și neputând fi cedate.

(4) În toate formele de exercitare a profesiei pot încheia contracte de muncă sau convenții de prestări servicii cu personal necesar activității jurnalistice.

Art. 14. – (1) **Cabinetele jurnalistice** se înființează la cererea jurnaliștilor sau a grupului de jurnaliști, în funcție de forma dorită de organizare.

(2) În vederea înființării, cererea va fi însoțită de Cartea de presă, contractul de proprietate sau de închiriere a spațiului în care se va desfășura activitatea jurnalistică, respectiv de convenția de asociere a cabinetelor, după caz.

(3) Actul de înființare este certificatul de înregistrare în Registrul unic al cabinetelor, care se întocmește și se păstrează de Colegiul Național al Jurnaliștilor din România, numit în continuare Colegiul Național. O copie a certificatului de înregistrare se înmânează titularului formei de exercitare a profesiei.

(4) Jurnalistul poate schimba, oricând, forma de exercitare a profesiei cu înștiințarea Colegiului Național.

Art. 15. – Cabinetele de jurnaliști au arhivă și registratură proprii și țin evidența financiar-contabilă conform prevederilor legale.

Art. 16. – Competența teritorială a cabinetelor jurnalistice nu este limitată. Acestea își pot organiza sedii secundare oriunde, în țară și străinătate

Art. 17. – (1) În exercitarea profesiei și în legătură cu aceasta, jurnalistul este protejat de lege.

(2) Între cabinetele jurnalistice și mijloacele de informare în masă sau alți nr. 8/1996 privind drepturile de autor și drepturile conexe, cu modificările și completările ulterioare, precum și a celorlalte acte normative în vigoare.

(3) Încheierea sau executarea unui astfel de contract nu poate fi stânjenită, împiedicată sau controlată, direct sau indirect, de nici un organ al statului.

CAPITOLUL III

Calitatea de jurnalist

Art. 18. – (1) Poate fi jurnalist cel care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

- a) are capacitatea de exercitare a drepturilor civile și politice;
- b) este apt din punct de vedere psihic pentru exercitarea profesiei, fapt ce este constatat prin examen psihologic efectuat o dată la trei ani;
- c) nu a fost condamnat penal definitiv pentru: furt, viol, tâlhărie, crimă, escrocăre, trădare de țară și alte fapte incompatibile cu morala socială;
- d) are aptitudini jurnalistice confirmate de practica jurnalistică de cel puțin doi ani, la un cabinet jurnalistic;

(2) Pe lângă condițiilor prevăzute la alin. (1) lit. d) – e), pentru activitatea jurnalistică anterioară intrării în vigoare a prezentei legi, se aplică și prevederile Hotărârii Senatului României nr. 32/1994 a și a Hotărârii Camerei Deputaților nr. 25/1994 asupra rezoluțiilor Adunării Parlamentare a Consiliului Europei cu privire la etica ziaristică.

(3) Examenul medical prevăzut la alin. (1) trebuie să fie reactualizat la împlinirea termenului de trei ani.

Art. 19. – (1) Persoanele care, din cauza neîndeplinirii condițiilor prevăzute la art. 18 din prezenta lege, nu au obținut atestarea de jurnalist în termen de 120 de zile de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al României, pot presta activități jurnalistice în calitate de salariați sau colaboratori în cadrul cabinetelor jurnalistice individual sau al cabinetelor asociate de jurnaliști.

(2) Persoanele prevăzute la alin.(1) au dreptul să participe la un nou examen de atestare după o perioadă de un an de la data examenului anterior.

Art. 20. – Calitatea de jurnalist se dovedește prin Cartea de Presă, eliberată de Colegiul Național al jurnaliștilor.

Art. 21. – (1) Regulamentul Colegiului Național al Jurnaliștilor prevede forma, conținutul și modul de eliberare ale Cărții de Presă.

(2) Organizațiile profesionale transmit copii ale Cărților de Presă ce le-au emis Colegiului Național, Oficiului Român pentru Drepturile de Autor și la Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, potrivit Hotărâri Guvernului nr. 11/2009, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 22. - Calitatea de jurnalist este suspendată:

- a) în caz de incompatibilitate, conform art. 45 din prezenta lege;
- b) în perioada interdicției de a profesa, dispusă prin hotărâre judecătorească sau disciplinară;
- c) în caz de neplată a taxelor și contribuțiilor profesionale timp de 5 ani de la scadența acestora, până la achitarea lor integrală.

Art. 23. - Calitatea de jurnalist încetează:

- a) prin renunțare scrisă la exercițiul profesiei;
- b) prin deces;
- c) dacă jurnalistul a fost condamnat definitiv, pentru o faptă prevăzută de legea penală și care-l face nedemn de a fi jurnalist, conform legii.

CAPITOLUL IV

Colegiul Național al Jurnaliștilor din România

Art. 24. – Corelarea demersurilor organizațiilor profesionale ale jurnaliștilor în vederea desfășurării în bune condiții a activității jurnalistice se realizează de către Colegiul Național al Jurnaliștilor din România, care se organizează și funcționează în conformitate cu prezenta lege, cu statutul și regulamentul propriu.

Art. 25. – (1) Colegiul Național al Jurnaliștilor din România este un parteneriat profesional fără scop patrimonial, care asigură aplicarea unitară a normelor privind exercitarea profesiei de jurnalist.

(2) Colegiul Național este alcătuit din câte un reprezentant desemnat al fiecărei asociații sau uniuni profesionale ale jurnaliștilor, care a dobândit Carte de Presă.

(3) Membrii Colegiului Național trebuie să aibă o activitate de minimum 6 ani în jurnalism și 3 ani în organizația pe care o reprezintă.

Art. 26. – (1) Colegiul Național este condus de un birou consultativ ales dintre membrii Colegiului Național, funcția de președinte fiind îndeplinită, prin rotație, de câte unul dintre membri, în mandate de câte 1 an. Cel ales în funcția executivă este numit Coordonator general, iar ceilalți membri: coordonatori.

(2) Durata mandatului membrilor este de 5 ani, el putând fi reînnoit de două ori consecutiv și de patru ori alternativ.

(3) Membrii Colegiului Național își desfășoară activitatea independent față de organisme guvernamentale sau non-guvernamentale de orice natură și reprezintă interesele deontologice ale organizațiilor profesionale ale jurnaliștilor.

Art. 27. – (1) Colegiul Național își desfășoară activitatea pe baza Statutului și Regulamentului propriu.

(2) Colegiul Național poate să-și completeze bugetul prin donații și sponsorizări, doar pentru activitățile pentru care a fost creat.

Art. 28. – (1) Colegiul Național poate, pentru eficientizarea activității, înființa birouri în județe, numite în continuare Birou.

(2) Biroul este compus din câte un membru al fiecărei organizații profesionale de jurnaliști ce are membri în respectivul județ, funcția de coordonare fiind îndeplinită, prin rotație, de către fiecare dintre membri, în mandate de câte 1 an.

Cel ales în funcția de coordonare este numit coordonator zonal, iar ceilalți membrii: sub coordonatori zonali.

(3) Membrii Biroului trebuie să aibă o activitate de minim 6 ani în activitatea jurnalistică și de minim 3 ani în organizația pe care o reprezintă.

(4) Durata mandatului membrilor este de 6 ani, el putând fi reînnoit de două ori consecutiv și de patru ori alternativ.

(5) Atribuțiile birourilor sunt stabilite de prezenta lege și de Regulamentul Colegiului Național.

Art. 29. – Colegiul Național are următoarele atribuții principale:

- a) corelează demersurile organizațiilor profesionale ale jurnaliștilor în vederea desfășurării în bune condiții a activității jurnalistice;
- b) propune organizațiilor de jurnalism criteriile și principiile de atestare a jurnaliștilor și urmărește aplicarea uniformă a acestora;
- c) transcrie în "Registrul Jurnaliștilor" numele titularilor de Cărți de Presă și ține evidența acestora potrivit Regulamentului;
- d) radiază din "Registrul Jurnalistului" numele titularului Cărții de Presă ce și-a pierdut calitatea de jurnalist;
- e) organizează supravegherea respectării deontologiei jurnalistice și atenționează organizațiile profesionale cu privire la abateri de la aceasta;
- f) verifică îndeplinirea condițiilor prevăzute în prezenta lege și statut, organizează și ține evidența, cu privire la formele de exercitare a profesiei de jurnalist;
- g) ia act de convențiile de grupare sau asociere a cabinetelor și de contractele de constituire a societăților civile profesionale;
- h) sesizează comisiile de disciplină a organizațiilor profesionale de jurnaliști pentru judecarea abaterilor jurnaliștilor;

- i) monitorizează toate inițiativele organizațiilor profesionale privind activitatea profesiei de jurnalist și propune autorităților publice proiecte de acte normative de îmbunătățire a activității jurnalistice;
- j) stabilește, după consultarea organizațiilor profesionale ale jurnaliștilor, tarifele minime de onorarii unice pe țară;
- k) organizează serviciul statistic general al jurnaliștilor;
- l) organizează și desfășoară activități de cooperare și colaborare a organizațiilor profesionale ale jurnaliștilor cu diferite organisme interne și internaționale în domeniul jurnalistic;
- m) recomandă condițiile de practicare a profesiei jurnaliștilor străini în presa română și celor români în presa străină;
- n) acceptă donațiile și sponsorizările făcute Colegiului Național;
- o) aprobă statul de funcții și angajează personalul Colegiului Național;

Art. 30. – Colegiului Național și Birourile funcționează în prezența a două treimi din numărul membrilor săi și adoptă hotărâri cu votul majorității membrilor prezenți.

Art. 31. – (1) Coordonatorul general al Colegiului Național are următoarele atribuții principale:

- a) reprezintă Colegiul Național în raporturile acestuia cu persoanele fizice și juridice din țară și din străinătate;
- b) nici o acțiune a sa nu poate leza interesele vreunei organizații profesionale de jurnaliști;
- c) convoacă și prezidează ședințele Colegiului Național;
- d) exercită căile de atac împotriva hotărârilor birourilor județene;
- e) soluționează apelurile la hotărârile birourilor județene pentru contestațiile și reclamațiile privind onorariile;
- f) ordonancează cheltuielile Colegiului Național

g) încheie convenții în numele Colegiului Național, cu autorizarea biroului;

(2) Dacă Coordonatorul general este în imposibilitate temporară de a-și exercita funcțiile, Colegiul poate delega un membru pentru a îndeplini, parțial sau în totalitate, atribuțiile acestuia.

Art. 32. – Coordonatorul zonal al Biroului are următoarele atribuții principale:

- a) reprezintă Biroul în raporturile acestuia cu Colegiul Național și cu persoanele fizice și juridice din țară și din străinătate;
- b) convoacă și prezidează ședințele Biroului;
- c) anunță organizația profesională cu privire la suspendarea ce trebuie aplicată - pentru neplata taxelor și contribuțiilor din exercitarea profesiei pe durata de 2 ani de la scadența acestora – și pe jurnalistul – membru al respectivei organizații, până la achitarea totală ale acestora, dacă i s-a dat avertisment pentru neplata acestora și nu s-a conformat;
- d) soluționează contestațiile și reclamațiile privind onorariile;
- e) ordonă cheltuielile biroului.

Art. 33. – Deciziile Coordonatorului zonal pot fi atacate, în termen de 30 de zile, la Colegiului Național, conform prezentei legii și Regulamentului.

Art. 34. – (1) Colegiul Național al Jurnaliștilor exercită controlul administrativ asupra:

- a) modului de organizare a Birourilor județene ale Colegiului Național și a cabinetelor de jurnaliști;
- b) calității actelor privind convențiile dintre cabinete și întreprinderile de producere a publicațiilor sau de radio și televiziune, precum și respectarea prevederilor legii în lucrările încheiate de jurnaliști.

(2) Colegiului Național poate delega Birourilor județene exercitarea controlului prevăzut la lit. b), în circumscripția lor.

(3) Organizațiile profesionale ale jurnaliștilor pot ordona Colegiului să supravegheze respectarea prevederilor prezentei legi de către toate organismele și persoanele supuse Legii Jurnalistului.

CAPITOLUL V

Norme deontologice

Art. 35. – (1) Normele deontologice sunt obligatorii pentru toți jurnaliștii români și organizațiile lor profesionale, precum și pentru jurnaliștii străini care profesează în România.

(2) Profesia de jurnalist se supune următoarelor principii deontologice:

- a) jurnalistul trebuie să fie devotat adevărului și să informeze corect publicul; acestea fiind imperative supreme ale presei;
- b) jurnalistul trebuie să verifice știrile și informațiile destinate a fi publicate sub formă de texte și imagini, cu grija cerută de circumstanțe profesionale. Sensul lor real nu trebuie să fie deformat, nici falsificat prin formulare, prin titluri sau prin comentarii tendențioase. Știrile, zvonurile și ipotezele neverificate trebuie să fie prezentate cu rezerva necesară, menționându-se aceasta. În prezentarea colajelor, subtitrarea trebuie să explice că nu este vorba de imagini document;
- c) este interzisă întrebuințarea de metode ilegale pentru procurarea de știri, materiale informative și imagini fotografice sau video;
- d) jurnalistul trebuie să respecte caracterul confidențial, convenit în timpul unei întrevederi, vizând obținerea de informații sau a unei sinteze;

- e) în vederea păstrării secretului profesional jurnalistul beneficiază de dreptul de a refuza să dea referințe cu privire la surse și de a nu dezvălui identitatea celor care i-a furnizat informațiile;
- f) responsabilitatea față de public presupune ca articolele să nu fie influențate de interesele personale ori comerciale ale unor terți;
- g) respectarea vieții private și a intimității persoanei. Dacă comportamentul privat al unei persoane lezează interesele și morala publică poate devenii subiect de dezbatere, publică prin produse jurnalistice;
- h) publicarea unor acuzații neîntemeiate este interzisă, mai ales dacă sunt de natură să aducă prejudicii unei persoane;
- i) publicarea sub formă de texte sau imagini susceptibile de a aduce atingere conștiinței sau sentimentelor religioase este interzisă;
- j) promovarea, în mass-media, a violenței trebuie să aibă în vedere protecția emoțională a tineretului;
- k) nimic și nimeni nu poate fi supus discriminărilor sau injuriilor, indiferent de considerente, ca de exemplu: vârstă, sex, defecte fizice, apartenența la un grup social, religie, rasă, naționalitate sau convingeri personale;
- l) relatările privind procedurile polițienești sau judiciare trebuie făcute astfel încât să nu prejudicieze nici una din părțile implicate. O persoană nu trebuie să fie prezentată ca vinovată înainte de a fi începută o acțiune la instanțele judecătorești ; este recomandabil să se evite, în astfel de cazuri, citarea numelui și identificarea persoanelor prin fotografii;
- m) articolele consacrate subiectelor medicale și descoperirilor științifice care se află în stadiu experimental trebuie obligatoriu prezentate ca

atare;

- n) sunt interzise acceptarea și acordarea de avantaje de orice fel de către oricine, de natură să îngreuneze sau să influențeze libertatea de decizie a jurnalistului.

CAPITOLUL VI

Drepturile și obligațiile jurnaliștilor

Secțiunea I

Drepturile jurnalistului

Art. 36. – Jurnalistul este liber să se informeze și să-și exprime opiniile numai când există un fundament real. În acest scop, în exercitarea profesiei, jurnalistul are dreptul:

- a) să aibă acces la informații privind activitatea autorităților publice – Parlament, Președintele României, Guvern, administrații publice centrale și locale, instituții publice și servicii publice - fără a fi supus unor presiuni, amenințări, condiționări sau intimidări;
- b) să beneficieze de sprijinul și protecția autorităților abilitate cu ordinea publică când desfășurarea activității profesionale și condițiile impun acest lucru;
- c) să asiste nemijlocit, la cerere, fără restricții sau condiționări la orice manifestări și adunări cu caracter public;
- d) să folosească în activitatea sa orice mijloace jurnalistice de înregistrare și transmitere a sunetului și imaginii, de tip profesional;

Art. 37 .- (1) Jurnalistului îi este garantată protecția secretului profesional, documentele, carnetele de însemnări, benzile, casetele, filmele, fotografiile sau alte mijloace de stocare a informației, precum și aparatele destinate practicii profesionale, ce îi aparțin sau se află asupra sa, pe timpul exercitării profesiei.

(2) Percheziționarea jurnalistului, a domiciliului ori a cabinetului său poate fi efectuată numai pentru alte fapte decât cele profesionale, în condițiile legii.

Art. 38 - Jurnalistul are dreptul de a alege și de a fi ales în funcții de conducere ale organizațiilor profesionale, în condițiile prevăzute de prezenta lege și de statutele organizațiilor profesionale ale jurnaliștilor.

Art. 39. – Pentru activitatea sa profesională, jurnalistul are dreptul la onorariu și la acoperirea tuturor cheltuielilor efectuate în interesul mijloacelor de informare în masă căreia îi este client sau oricărui alt client.

Art.40. – Mijloacele de transport aparținând jurnalistului pot să poarte un semn distinctiv - exclus girofar, pe baza Cărții de Presă sau acreditării, doar în situațiile când sunt utilizate pentru deplasări în interes profesional.

Art. 41. – Organele de ordine publică vor acorda sprijin jurnaliștilor, în cazul în care sunt împiedicați să-și exercite atribuțiile. Autoritățile publice au obligația ca în cadrul atribuțiilor lor să acorde jurnaliștilor concursul solicitat pentru îndeplinirea profesiei.

Secțiunea a II-a

Obligațiile jurnaliștilor

Art. 42.– Este interzis jurnalistului ca, în mod nemijlocit sau prin persoane interpose, să folosească procedee incompatibile cu demnitatea profesiei, în scopul dobândirii de clienți.

Art. 43.– Jurnaliștii și personalul angajat de aceștia au obligația să păstreze secretul profesional cu privire la actele și faptele despre care au luat cunoștință în cadrul activității lor, chiar și după încetarea funcției, cu excepția cazurilor în care legea sau părțile interesate îi eliberează de această obligație.

Art. 44. – Exerțarea profesiei de jurnalist este compatibilă cu:

- a) calitatea de editor de publicații, emisiuni de radio sau televiziune;

- b) activitatea didactică și de cercetare în specialitatea jurnalistică;
- c) activitate literară și artistică;
- d) funcția de mediator, consilier, consultant sau conciliator, în condițiile legii.

Art. 45. – Exercitarea profesiei de jurnalist este incompatibilă cu:

- a) ocupații care lezează demnitatea și independența profesiei de jurnalist sau bunele moravuri;
- b) exercitarea nemijlocită de fapte materiale de comerț.

Art. 46.– (1) Jurnalistul este obligat să anunțe în termen de 15 zile, cauzele de incompatibilitate și să solicite suspendarea sa din profesie, până la încetarea acesteia.

(2) În cazul în care, cu rea credință, jurnalistul încalcă dispozițiile alineatului (1), se va pune în discuția organizației din care face parte excluderea sa din profesie.

Secțiunea a III-a

Răspunderea disciplinară

Art. 47. – (1) Jurnalistul răspunde disciplinar pentru nerespectarea prevederilor prezentei legi sau ale statutelor organizațiilor profesionale ale jurnaliștilor, pentru nerespectarea deciziilor obligatorii adoptate de birourile județene ale Colegiului Național sau de Colegiul Național, precum și pentru orice fapte săvârșite în legătură cu profesia sau în afara acesteia, care sunt de natură a prejudicia onoarea și prestigiul profesiei sau ale instituției din care face parte.

(2) Instanțele judecătorești și parchetele de pe lângă acestea vor informa Colegiului Național cu privire la orice plângere făcută împotriva unui jurnalist și la începerea urmăririi penale sau trimiterea în judecată a unui jurnalist, la cerere.

(3) În cazurile prevăzute la alin.(1) Colegiul Național este obligat să aducă, de urgență, la cunoștința organizației profesionale toate informațiile privind jurnalistul.

Art. 48. – (1) Acțiunea disciplinară se exercită de organizația profesională de jurnaliști al cărui membru este jurnalistul sancționat, conform legii.

(2) Pentru suspendarea din funcție sau excludere din profesie este obligatorie o cercetare prealabilă, care se efectuează de către comisia de judecată a organizației profesionale de jurnaliști al cărui membru este jurnalistul cercetat.

(3) Audierea celui în cauză este obligatorie, acesta fiind îndreptățit să ia cunoștință de conținutul dosarului și să-și formuleze apărarea.

(4) Comisia de disciplină a organizației citează părțile și pronunță o hotărâre motivată, care se comunică acestora.

(5) Împotriva hotărârii părțile pot face contestație la Judecătoria unde își are domiciliul reclamantul, în termen de 15 zile de la comunicare.

(6) În toate cazurile, acțiunea disciplinară poate fi exercitată în termen de cel mult un an de la data săvârșirii abaterii.

(7) Procedura judecării abaterilor este prevăzută în prezenta lege, în statutele organizațiilor profesionale ale jurnaliștilor.

Art. 49. – (1) Sancțiunile disciplinare se aplică în raport cu gravitatea faptelor și constau în:

- a) mustrare;
- b) avertisment;
- c) penalizare a cărei valoare să se încadreze între 2 și 10 salarii medii nete pe economie, care se face venit la bugetul Colegiului Național sau la bugetele organizațiilor profesionale de jurnaliști, după caz. Plata amenzii se va face în termen de 30 zile de la data rămânerii definitive a hotărârii disciplinare. Neachitarea în acest

termen atrage suspendarea de drept din exercițiul profesiei până la achitarea sumei;

d) interdicția de a exercita profesia pe o perioadă de la o lună la un an.

(2) În perioada interdicției, jurnalistul nu poate presta sub nici o formă activitatea jurnalistică, nu poate face uz de calitatea de jurnalist și nu poate participa la activitatea organelor de conducere ale profesiei.

Art. 50. – (1) În cazul în care împotriva jurnalistului s-a luat măsura arestării preventive, organizația profesională vizată, la propunerea Colegiului Național, va lua măsura suspendării din funcție până la soluționarea cauzei penale, potrivit prezentei legi.

(2) Dacă hotărârea de condamnare a rămas definitivă și ea se referă la infracțiunile prevăzute de art. 23, lit. c) din lege, cu acea dată organizația profesională avizată dispune excluderea din profesie a jurnalistului condamnat.

(3) Cartea de Presă a jurnalistului suspendat sau exclus va fi depusă la organizația profesională emitentă și se va produce radierea din Registrul Jurnalistului a Cărții de Presă a acestuia.

Art. 51. – Toate deciziile de sancționare privind jurnaliștii vor fi făcute publice, de către Colegiul Național, prin intermediul mijloacelor de informare în masă, care se vor angaja să le publice. Aceste măsuri vor ajuta cetățeanul, care are dreptul la informare, să emită judecăți critice asupra activității jurnalistului și a credibilității sale.

CAPITOLUL VIII

Delictul de presă

Art. 52. - Prin **delict** se înțelege orice fapt voluntar dăunător și ilicit al persoanei îndeplinit prin **acțiune** sau **omisiune**, săvârșit cu intenția de a păgubi altă

persoană. **Quasi-delict este tot un fapt ilicit și dăunător, însă comis fără intenție răutăcioasă.**

Culpa delictuală nu se presupune, ca adevăr, niciodată. În consecință, delictul nu poate fi presupus, ci dovedit de acela care îl invocă.

Art. 53. – (1) Prin delict de presă se înțelege delictul civil săvârșit prin inserarea de informații, reflecții sau comentarii în mass-media, prin produse jurnalistice, despre fapte care nu au implicații asupra societății și a cauzat o daună materială sau morală unei persoane.

(2) Nici un cetățean nu poate fi subiect de presă fără acordul său, excepție făcând implicarea cetățeanului în fapte care prezintă interes pentru comunitate.

Art. 54. – (1) Poate fi tras la răspundere din cauza unui delict de presă – prin delict sau quasi-delict civil – cel ale cărui fapte:

- a) constituie o culpă sau o greșeală, fie prin omisiune, fie prin acțiune;
- b) constituie cauza prejudiciului a cărui reparare se cere;
- c) au cauzat o daună materială sau morală;
- d) sunt ilicite, dar nu lezează exercițiul unui drept;
- e) pot fi imputate autorului.

Dacă una din aceste condiții lipsește, acțiunea în daună trebuie să fie respinsă.

(2) Răspunderea pentru producerea delictului de presă revine:

- a) reprezentanților autorităților publice – pentru transmiterea de informații eronate sau false jurnaliștilor;
- b) proprietarului mijlocului de difuzare a produselor jurnalistice prin publicații;

- c) proprietarului postului de radio sau televiziune care difuzează produse jurnalistice, după caz;
- d) editorului de publicații, emisiuni de radio sau televiziune și de mijloace on-line, după caz;
- e) autorii care nu au calitatea de jurnaliști, ori nu au girul vreunui cabinet de jurnalist.

CAPITOLUL VII

OMBUDSMAN-UL MASS - MEDIA ROMÂN

Secțiunea I

Organizare

Art. 55. – (1) Ombudsman-ul mass-media român, denumit în continuare Ombudsman, este organismul non-guvernamental, de utilitate publică, non-profit, cu personalitate juridică care monitorizează, și încadrează sancțiunile prin care sunt penalizați jurnaliștii, editorii și patronii mijloacelor de difuzare a produselor jurnalistice care intră sub incidența delictului de presă și s-a cerut reglementarea prin instanța de judecată.

(2) Ombudsman-ul este condus de un birou consultativ, compus din membrii Ombudsman-ului, funcția executivă fiind îndeplinită, prin rotație, de câte unul dintre cei 7 reprezentanți în mandate de câte 1 an. Cel ales în funcția executivă este numit Ombudsman.

(3) Durata investiției unui membru este de 7 ani, el putând fi reinvestit de două ori consecutiv și de patru ori alternativ

(4) Membrii Ombudsman-ului își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile Legii nr. 246/2005, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 56. – Ombudsman-ul mass-media este organul de specialitate format din:

- a) un reprezentant al patronatelor mijloacelor de difuzare a produselor jurnalistice executate - pe suport de hârtie ;
- b) un reprezentant al patronatelor posturilor de radio care difuzează produse jurnalistice - pe suport magnetic;
- c) un reprezentant al patronatelor posturilor de televiziune care difuzează produse jurnalistice – pe suport video;
- d) un reprezentant desemnat de catedrele universitare din domeniile comunicării;
- e) un reprezentant al societății civile.

Art. 57. – (1) Ombudsman-ul își desfășoară activitatea conform legii și a Regulamentului propriu.

(2) Patrimoniul Ombudsman-ului poate fi folosit în activități producătoare de venituri, în condițiile legii. El poate fi completat prin donații și sponsorizări.

Art. 58. – (1) Ombudsman-ul deliberază și ia hotărâri în prezența a cel puțin cinci membri.

(2) Hotărârile Ombudsman-ului se iau cu majoritatea voturilor membrilor prezenți. În caz de paritate, votul președintelui decide.

Art. 59. - Președintele Ombudsman-ului poate da mandat oricărui membru să reprezinte Ombudsman-ul în raportul cu terții.

Art. 60. - Stenograma ședinței Ombudsman-ului se păstrează într-un Registru special de procese-verbale și va fi semnată de toți membrii prezenți la ședință.

Art. 61. - Ombudsman-ul mass-media român are următoarele atribuții principale:

- a) monitorizează toate sesizările privind săvârșirea delictelor de presă;
- b) constată și aplică penalizări prevăzute la art. 67 din prezenta lege;
- c) organizează serviciul statistic general al cazurilor rezolvate privind delictul de presă;
- d) organizează și desfășoară activități de cooperare și colaborare cu organizațiile profesionale ale jurnaliștilor, cu mijloacele de informare și cu diferite organisme interne și internaționale, în domeniul jurnalistic;
- e) aprobă ștutul de funcții și angajează personalul Ombudsman-ului.

Art. 62. – (1) Președintele Ombudsman-ului are următoarele atribuții:

- a) reprezintă Ombudsman-ul mass-media român în raporturile acestuia cu persoanele fizice și juridice din țară și din străinătate;
- b) convoacă și prezidează ședințele biroului Ombudsman-ului mass-media român;
- c) ordonează cheltuielile Ombudsman-ului;
- d) încheie convenții și contracte în numele Ombudsman-ului, cu autorizarea biroului consultativ;.

(2) Dacă președintele Ombudsman-ului este în imposibilitate temporară de a-și exercita funcțiile, biroul poate delega un membru pentru a îndeplini, parțial sau în totalitate, atribuțiile președintelui.

Art. 63. – Ombudsman-ul este obligat să aducă, de urgență, la cunoștința organizației profesionale toate informațiile privind editorul sancționabil.

Art. 64. – (1) Ombudsman-ul monitorizează și asigură aducerea la îndeplinire a măsurilor privind dreptul la replică.

(2) Este obligatoriu, după constatarea delictului de presă, ca publicația, postul de radio sau televiziune să publice, fără plată, dreptul la replică al persoanei fizice sau juridice lezate.

(3) Dreptul la replică trebuie să fie obiectiv și să urmărească restabilirea adevărului.

(4) Patronul societății de multiplicare publicații, al postului de radio, postului de televiziune, a sit-ului de internet să publice fără plată, dreptul la replică, rectificare sau declarație al persoanei fizice sau juridice lezate, în termen de 10 zile de la primirea lui.

(5) Refuzul de a publica sau difuza un drept la replică, în condițiile pct. (2) și (3), permite persoanei lezate să ceară judecătoriei, reparații civile.

Art. 65. – (1) În cazul în care împotriva vreunei persoane care are calitatea de jurnalist s-a luat măsura arestării preventive, organizația profesională sau autoritatea publică din care face parte, la propunerea Ombudsman-ului mass-media român, va lua măsura suspendării din profesie, respectiv din funcție până la soluționarea cauzei penale, potrivit prezentei legi.

(2) Persoana fizică sau persoana juridică considerate lezate se pot adresa instanțelor de judecată pentru obținerea unor daune materiale sau morale, conform Codului civil și al Codului de procedură civilă.

(3) Instanța de judecată poate cita un reprezentant al Ombudsman-ului mass-media român, pentru evaluarea corectă a daunelor ce pot fi acordate.

(4) Despăgubirile pentru delikte de presă trebuie să fie evaluate în grile, nepermițându-se existența unor despăgubiri exagerate în raport cu veniturile realizate de producătorul delictului de presă și valoarea pagubei suferite.

Art. 66. – Toate deciziile de sancționare date de Ombudsman-ului mass-media român vor fi făcute publice, prin intermediul mijloacelor de informare în masă.

Secțiunea II

Răspunderi și sancțiuni

Art. 67. - Constituie penalizare și se sancționează, dacă nu este săvârșită în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să constituie contravenție sau infracțiune, următoarele fapte:

- a) fapta editorului sau a patronului mass-media de a introduce spre publicare produse jurnalistice care nu provin de la Cabinete de jurnaliști sau nu au primit avizul unui astfel de cabinet, cu penalizare a cărei valoare să se încadreze între 1½ la 3 salarii medii nete pe economie;
- b) fapta editorului sau a patronului mass-media de a introduce produse jurnalistice care încalcă normele deontologice, cu penalizare a cărei valoare să se încadreze între 3 la 6 salarii medii nete pe economie;
- c) fapta patronului mass-media de a introduce, fără acordul editorului, produse jurnalistice care nu provin de la Cabinete de jurnaliști sau nu au primit avizul unui astfel de cabinet, cu penalizare a cărei valoare să se încadreze între 5 la 10 salarii medii nete pe economie;
- d) fapta autorului de a publica materiale care sunt de natură să aducă atingere unui drept sau interes legitim al unei persoane, cu penalizare a cărei valoare să se încadreze între 6 la 12 salarii medii nete pe economie;

Art. 68. – (1) Împotriva procesului verbal de constatare a contravenției și de aplicare a sancțiunii se poate face plângere în termen de 15 zile de la comunicarea acestuia.

(2) Plângerea împotriva penalizării, suspendă aplicarea sancțiunii, până la soluționare, de către judecătoria în a cărei circumscripție s-a produs încălcarea prevederilor delictului de presă.

Art. 69. – Sumele provenite din penalizări se împart astfel:

- (1) 10% din valoarea penalizării intră la bugetul Ombudsman-ului mass-media român, pentru a crea un fond de cercetare în domeniul protecției consumatorilor de mass-media;
- (2) 10% din valoarea penalizării intră la bugetele organizațiilor profesionale ale jurnaliștilor (cei 10% se vor împărți între organizații, în mod egal), pentru a crea un fond de dezvoltare a profesiei de jurnalist;
- (3) 5% din valoarea penalizării intră la bugetele organizațiilor patronale a mijloacelor de informare în masă (cei 5% se vor împărți între organizații, în mod egal), pentru a crea un fond de dezvoltare în domeniu;
- (4) 10% din valoarea penalizării intră la bugetul de stat, pentru a crea un fond de dezvoltare a profesiei de jurnalist și protecției consumatorului de mass-media;
- (5) 65% din valoarea penalizării revine persoanei afectate de delictul de presă.

CAPITOLUL IX

Dispoziții finale

Art. 70. - În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, se va constitui Colegiul Național al Jurnaliștilor din România.

Art. 71. – Consiliile locale, prefectii precum și Ministerul Culturii și Patrimoniului Național pot pune la dispoziția jurnaliștilor, la cererea acestora, spațiile necesare în vederea organizării și funcționării corespunzătoare a activității prestate, prin închiriere, fără licitație.

Art. 72. – (1) Organele și organizațiile de presă din străinătate pot trimite reprezentanți în calitate de corespondenți permanenți sau temporari în România.

(2) Corespondenții permanenți sunt acreditați de către Ministerul Afacerilor Externe, cu înștiințarea Colegiului Național al Jurnaliștilor din România, pe baza cererilor exprese înaintate acestuia, în scris, de către organele și organizațiile de presă de care aparțin.

Art. 73. – Proprietarii mijloacelor de difuzare a produselor jurnalistice prin intermediu presei scrise, a posturilor de radio, a posturilor de televiziune și a internet-ului sunt obligați să folosească produse jurnalistice ce provin numai de la cabinetele de jurnalist, conform prezentei legi.

Art. 74. – Mijloacele de difuzare a produselor jurnalistice prin presă scrisă, prin posturilor de radio și televiziune sau prin internet sunt obligate să respecte în mod riguros principiile etice care garantează libertatea de expresie, prevăzute în prezenta lege, precum și dreptul fundamental al cetățenilor de a primi informații adevărate și opinii oneste.

Art. 75. – Statul veghează ca legile să garanteze organizarea mijloacelor publice de informare, astfel încât să asigure independența jurnalistului și

neutralitatea informațiilor, pluralismului opiniilor și egalitatea sexelor, ca și dreptul de răspuns al fiecărui cetățean care a făcut obiectul unei alegeri.

Art. 76. – (1) Organizațiile profesionale ale jurnaliștilor și Colegiul Național al Jurnaliștilor din România au obligația de a asigura ca, în decurs de maximum 4 ani de la apariția prezentei legi, jurnaliștii și personalul redacțional angajat de cabinetele jurnalistice să urmeze cursuri specializate, în domeniul jurnalistic, pentru a îmbunătăți calitatea studiilor și pregătirea profesională a acestora .

(2) Personalul redacțional al cabinetului jurnalistului, având o vechime de 2 ani, poate deveni jurnalist, conform cerințelor prezentei legi.

Art. 77. – Pe data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă Legea nr. 3/1974, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și orice alte dispoziții contrare.

Această propunere legislativă a fost adoptată de Senat în ședința din data de.....

Președintele Senatului
Dan Mircea Geoană

Această propunere legislativă a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din data de.....

Președintele Camerei Deputaților
Roberta Alma Anastase